

Sygn. akt VI GC 339/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anna Harmata

Protokolant: sekr. sądowy Joanna Stafska

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna w R.

przeciwko: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
w R.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w R. na rzecz powoda (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowo-akcyjna w R. kwotę 3.112.567,55 zł (trzy miliony sto dwanaście tysięcy pięćset sześćdziesiąt siedem złotych 55/100) z ustawowymi odsetkami od kwoty 2.534.500,00 zł od dnia 2 stycznia 2012r. do dnia zapłaty,

II. w pozostałym zakresie postępowanie umarza,

III. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 107.217,00 zł (sto siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt VI GC 339/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 30 grudnia 2013 r.

Pismem z dnia 24 września 2013 r. powód (...)

Sp. z o.o. Spółka komandytowo-akcyjna w R. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Sp. z o.o. kwoty 2.534.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 2 stycznia 2012 r. oraz kwoty 628.074,43 zł tytułem odsetek umownych oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w dniu 7 marca 2006 r. strony zawarły umowę pożyczki. Zgodnie z tą umową i aneksem do niej termin zwrotu pożyczki upływał w dniu 31 grudnia 2011 r. Powodowa spółka wypłaciła pozwanemu w dniu 7 marca 2006 r. kwotę 1.600.000 zł (pierwsza transza), w dniu 25 lipca 2006 r. kwotę 384.500 zł (druga transza) i w dniu 28 lipca 2006 r. 1.000.000 zł (trzecia transza). W dniu 19 maja 2010 r. pozwana wpłaciła na konto powodowa kwotę 450.000 zł tytułem zwrotu pożyczki. Pozostała kwota nie została zwrócona. Odnosząc się do żądania w zakresie odsetek umownych w kwocie 628.074,43 zł wskazał, że zostały one naliczone przy uwzględnieniu terminów płatności transz i zwrotu części pożyczki, tj.: -262.250,96 zł tytułem odsetek od kwoty 1.600.000 zł za okres od dnia 8 marca 2006 r. do dnia 19 maja 2010 r.,- 72.497,26 zł tytułem odsetek od kwoty 1.150.000 zł za okres od dnia 20 maja 2010 r. do 31 grudnia 2011 r.,- 81.550,87 zł tytułem odsetek od kwoty 384.500 zł za okres o dnia 26 lipca 2006 r. do dnia

31 grudnia 2011 r.,- 211.775,34 zł tytułem odsetek od kwoty 1.000.000 zł za okres od dnia 29 lipca 2006 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. Odsetek ustawowych powód zażądał od kwoty pożyczki za okres od dnia 2 stycznia 2012 r. wskazując, że odsetki umowne obowiązywały jedynie przez okres umowy, tj. do dnia 31 grudnia 2011 r. W dniu 26 czerwca 2012 r. nastąpiła zmiana formy prawnej (...) S.A. w(...)Sp. z o.o. Spółka komandytowo-akcyjna.

Odpis pozwu wraz z załącznikami został przesłany stronie pozwanej, jednak po dwukrotnej, prawidłowej awizacji Urząd Pocztowy zwrócił korespondencję tut. Sądowi z adnotacją „zwrot nie podjęto w terminie” (k. 33). Z uwagi na fakt, że w dacie 21 października 2013 r. adres pozwanej spółki był tożsamy z adresem na jaki została wysłana korespondencja (k. 64-69), została ona złożona do akt sprawy ze skutkiem doręczenia na powyższą datę (k. 33).

W piśmie procesowym z dnia 19 grudnia 2013 r. (k. 72) strona powodowa częściowo cofnęła zawarte w pkt. 2 co do kwoty 50 006,88 zł wnosząc o zasądzenie od pozwanego kwoty 578.067,55 zł tytułem odsetek umownych za okres do dnia 31 grudnia 2011 r., w pozostałym zakresie żądanie pozwu podtrzymała. W uzasadnieniu wskazała, że w dniu 2 grudnia 2013 r. powód złożył pozwanej spółce oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z należnością określoną fakturą VAT nr (...) z dnia 6 listopada 2013 r. Na skutek przedmiotowego potrącenia należność powoda z tytułu odsetek umownych zmniejszyła się do kwoty 578.067,55 zł.

Na rozprawie w dniu 30 grudnia 2013 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu nie zakwestionował zasadności należności wynikającej z przedmiotowej pożyczki, podnosząc jedynie, iż pieniądze uzyskane w jej wyniku nie zostały przez spółkę (...), a zostały przez nią przeznaczone na wykup akcji A. od mniejszościowych akcjonariuszy. Jako przyczynę braku spłaty pożyczki wskazał sytuację finansową spółki. Majątek pozwanej składa się bowiem jedynie z jednej nieruchomości, za wynajem której czynsz został potrącony przez powoda właśnie w toku niniejszej sprawy. Pozwany nie kwestionował prawidłowości i zasadności niniejszego potrącenia. Jednocześnie strona pozwana podniosła, że nie doręczono jej odpisu pozwu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 7 marca 2006 r. (...) S.A. w R. (pożyczkodawca) zawarła z (...) Sp. z o.o. w R. (pożyczkobiorca) umowę pożyczki, na mocy której powód udzielił pozwanej spółce pożyczki w wysokości 3.000.000 zł na okres od dnia 7 marca 2006 r. do dnia 31 grudnia 2008 r. z możliwością wcześniejszej spłaty (§ 1). Na podstawie Aneksu nr (...) z dnia 31 grudnia 2009 r. do powyższej umowy Pożyczkobiorca zobowiązał się zwrócić kwotę pożyczki w wysokości 3.000.000 zł wraz z odsetkami najpóźniej do dnia 31 grudnia 2011 r.

z możliwością wcześniejszej spłaty na konto Pożyczkodawcy. Strony na mocy § 1 ust. 2 umowy ustaliły, że pożyczka jest oprocentowana w wysokości 3,9% w skali roku.

(Dowód: umowa pożyczki z 7.03.2006 r. wraz z aneksem nr (...), k. 15-16, 17)

W dniu 7 marca 2006 r. powód wypłacił pozwanej spółce tytułem pożyczki pierwszą transzę w kwocie 1.600.000 zł, a następnie w dniu 25 lipca 2006 r. kwotę 384.500 zł jako drugą transzę, zaś w dniu 28 lipca 2006 r. kwotę 1.000.000 zł (trzecia transza). Łącznie tytułem pożyczki powodowa spółka wypłaciła pozwanemu 2.984.500 zł.

W dniu 19 maja 2010 r. pozwana spółka dokonała wpłaty na rachunek bankowy powoda kwoty 450.000 zł tytułem spłaty udzielonej jej pożyczki,

(Dowód: dokument księgowy powoda, k. 18; wyciąg bankowy nr 96, k. 19)

Pismem z dnia 16 września 2013 r. powód skierował do pozwanego ostateczne przesądowe wezwanie do zapłaty kwoty 2.534.500 zł wraz z umownymi odsetkami tytułem pożyczki w terminie trzech dni od doręczenia wezwania.

(Dowód: pismo powoda z 16.09.2013 r., k. 20)

Na podstawie uchwały wspólników z dnia 26 czerwca 2012 r.,

Rep. A nr(...), dokonano zmiany formy prawnej (...) S.A., w spółkę komandytowo-akcyjną, aktualnie (...)Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowo-akcyjna.

(Dowód: odpis pełny z Rejestru Przedsiębiorców powodowej spółki z 24.09.2013 r., k. 22-25).

Oświadczeniem z dnia 2 grudnia 2013 r. powodowa spółka dokonała potrącenia swojej wierzytelności z tytułu odsetek umownych wynikającej z umowy pożyczki z dnia 7 marca 2006 r. w kwocie 628.074,43 zł z wierzytelnością pozwanego objętą fakturą VAT nr (...) z tytułu dzierżawy lokalu użytkowego w kwocie 50.006,88 zł. Powyższe oświadczenie powoda zostało przesłane pozwanemu przesyłką poleconą w dniu 2 grudnia 2013 r.

(Dowód: oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z 2.12.2013 r., wraz z potwierdzeniem nadania, k. 75, 76; faktura VAT nr (...), k. 77).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o w/w dowody z dokumentów, które uznał w całości za wiarygodne. Ani dokumenty, ani ich treść jako zbieżna z rzeczywistym stanem rzeczy nie były kwestionowane przez strony postępowania. Strona pozwana w toku sprawy, poza przytoczeniem motywów zawarcia umowy pożyczki, w istocie nie kwestionowała twierdzeń powoda, co do udzielenia pożyczki, jej wysokości, wymagalności i braku spłaty w zakresie dochodzonym pozwem.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Na wstępie rozważań należy stwierdzić, że korespondencja zawierająca odpis pozwu wraz z załącznikami została skutecznie doręczona pozwanemu

w trybie art. 139 § 1 k.p.c. w dniu 21 października 2013 r. Korespondencja ta została bowiem wysłana na adres pozwanej spółki wskazany w pozwie,

tj. ul. (...) w R., i po dwukrotnej prawidłowej awizacji została przez Urząd Pocztowy zwrócona do tut. Sądu. Strona pozwana, jak wynika z adnotacji na kopercie (k. 33), miała możliwość odbioru przesyłki do dnia 21 października 2013 r. Z ustaleń Sądu dokonanych na podstawie odpisu pełnego z rejestru przedsiębiorców pozwanej spółki (k. 64-69) wynika, że zarówno w chwili wniesienia pozwu, jak i w dacie 21 października 2013 r. adresem spółki ujawnionym w KRS był adres wskazany wyżej. Wpisu zmiany adresu spółki w KRS dokonano bowiem dopiero z dniem 29 października 2013 r. Tym samym brak było podstaw do ponownego doręczania odpisu pozwu stronie pozwanej, tym bardziej, że strona pozwana miała proceduralną możliwość zapoznania się z jego treścią, jak również uzyskania jego kopii. Ewentualne informacje udzielone przez pracowników sekretariatu sądu profesjonalnemu pełnomocnikowi co do sugerowanych sposobów działania

(czynności procesowych) nie mają istotnego znaczenia.

Podsumowując powyższe należy wskazać, że datą doręczenia pisma sądowego w wypadku przewidzianym w art. 139 § 1 k.p.c. jest data, w której upłynął termin do odbioru złożonego pisma w oddawczym urzędzie pocztowym, jeżeli przed upływem tego terminu adresat nie zgłosił się po odbiór. Dwukrotne awizowanie przesyłki zawierającej odpis pozwu stanowi wystarczające spełnienie wymagań dotyczących doręczania pism sądowych przez pocztę, zapewniając realizację konstytucyjnej zasady prawa do sądu.

(por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 26 maja 2008 r.,

III APa 19/07, LEX nr 468589; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2009 r., II UZ 20/09, LEX nr 533108).

Przechodząc do oceny merytorycznej niniejszego powództwa należy wskazać, że powód w pozwie domagał się zasądzenia od pozwanego należności w łącznej kwocie 3.162.574,43 zł, na którą składała się kwota 2.534.500 zł udzielonej pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi od tej kwoty od dnia

2 stycznia 2012 r. (pkt. 1), oraz kwota 628.074,43 zł z tytułu odsetek umownych (pkt. 2), przy czym w piśmie z dnia 19 grudnia 2013 r. strona powodowa ograniczyła żądanie pozwu w zakresie odsetek umownych do kwoty

578.067,55 zł powołując się na umorzenie wzajemnych wierzytelności do kwoty 50.006,88 zł (oświadczenie o potrąceniu z dnia 2 grudnia 2013 r.).

W toku sprawy strona pozwana nie wniosła odpowiedzi na pozew.

Na rozprawie w dniu 30 grudnia 2013 r. profesjonalny pełnomocnik pozwanego domagał się oddalenia powództwa, zaś przedstawiciel pozwanej spółki przedstawił motywy zawarcia umowy pożyczki z dnia 7 marca 2006 r. nie kwestionując zasadności wierzytelności z niej wynikającej, powołując dla przyczyny braku jej spłaty sytuację finansową.

W okolicznościach niniejszej sprawy powód, stosownie do treści art. 6 k.c., był zobligowany do wykazania zasadności swego roszczenia, tj. faktu zawarcia umowy pożyczki i jej warunków (m.in. kwoty, terminów spłaty, wysokości odsetek) oraz dokonania w ramach tej umowy wydania pozwanemu przedmiotu umowy, tj. wypłaty środków pieniężnych i powód powyższemu obowiązкови w pełni podolał. Fakt zawarcia umowy pożyczki i jej warunków, m.in. co do jej wysokości, terminów spłaty i wysokości odsetek umownych, wykazał dowodem z dokumentów w postaci umowy pożyczki z dnia 7 marca 2006 r. wraz z aneksem nr (...). Terminy płatności i wysokość transz pożyczki wynikały zaś z dowodu księgowego. Okoliczność częściowej spłaty pożyczki przez pozwaną spółkę w dniu 19 maja 2010 r. poprzez dokonanie wpłaty kwoty 450.000 zł na rachunek bankowy powoda wynika z wyciągu bankowego nr 96, zaś sposób zarachowania tej wpłaty z uzasadniania pozwu. Natomiast złożenie oświadczenia o potrąceniu wierzytelności powoda z tytułu odsetek umownych

z wierzytelnością pozwanego wynikającą z faktury VAT nr (...) na kwotę 50.006,88 zł strona powodowa wykazała dowodami z dokumentów,

tj. oświadczeniem o potrąceniu z dnia 2 grudnia 2013 r. wraz z dowodem nadania przesyłki poleconej i fakturą VAT nr (...).

Powyższe okoliczności w toku sprawy przez pozwanego w zasadzie nie były kwestionowane. Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa, nie kwestionując jednak zasadności wierzytelności z niej wynikającej, powołując dla przyczyny braku jej spłaty sytuację finansową. Motywacja jaką pozwany kierował się przy zaciąganiu przedmiotowego zobowiązania, a także jego sytuacja finansowa pozostawała jednak bez znaczenia dla oceny ważności tej umowy, a tym samym nie była to argumentacja mogąca dać podstawę do oddalenia powództwa.

W świetle powyższego należało zatem stwierdzić, że umowa pożyczki

z dnia 7 marca (...) została ważnie zawarta i powód w jej ramach przekazał pozwanej spółce środki pieniężne w wysokości 2.984.500 zł. Mimo wymagalności pożyczki pozwany tylko częściowo ją zwrócił, tj. dokonując

w dniu 19 maja 2010 r. wpłaty kwoty 450.000 zł. Do zwrotu z tytułu udzielonej pożyczki pozostała zatem łącznie kwota 3.112.567,55 zł, na którą składa się nieuregulowana część pożyczki w wysokości 2.534.500 zł oraz odsetki umowne na kwotę 578.067,55 zł. Sąd dokonał przeliczenia niniejszego potwierdzając prawidłowość żądania pozwu w zakresie odsetek umownych przy uwzględnieniu terminów i wysokości płatności transz oraz faktu częściowej spłaty pożyczki w kwocie 450.000 zł w dniu 19 maja 2010 r., przy zastosowaniu umownej stopy procentowej w wysokości 3,9% w stosunku rocznym (§ 1 ust. 2 umowy pożyczki). Sąd uwzględnił nadto okoliczność częściowego umorzenia wierzytelności powoda z tytułu odsetek umownych na skutek kompensaty wzajemnych wierzytelności i ograniczenie z tego powodu powództwa (oświadczenie o potrąceniu wierzytelności z dnia 2 grudnia 2013 r. do kwoty 50.006,88 zł).

Stosownie do treści art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Kodeks cywilny pozostawia stronom umowy pożyczki swobodę w zakresie ustalenia wynagrodzenia z tytułu przeniesienia własności przedmiotu umowy na pożyczkobiorcę, mogą zatem ukształtować umowę pożyczki jako umowę odpłatną albo nieodpłatną. W niniejszej sprawie strony w umowie pożyczki zastrzegły wynagrodzenie w postaci odsetek umownych w wysokości 3,9% w stosunku rocznym.

Zważywszy na powyższe - na mocy art. 720 § 1 k.c. - Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w zakresie kwoty 3.112.567,55 zł, o czym orzekł

w pkt. I wyroku.

W przedmiocie odsetek ustawowych Sąd orzekł na mocy art. 481 k.c. zasądzając je od kwoty 2.534.500 zł (niezwrócona część przedmiotu pożyczki) za okres od dnia 2 stycznia 2012 r. do dnia zapłaty mając na uwadze żądanie pozwu w tym zakresie oraz datę wymagalności pożyczki (31 grudnia 2011 r.).

Z uwagi na ograniczenie żądania pozwu w zakresie odsetek umownych (pkt. 2) do kwoty 578.067,55 zł, a tym samym cofnięcia pozwu co do kwoty 50.006,88 zł, Sąd Okręgowy – na podstawie art. 203 § 1 k.p.c. i art. 355 § 1 k.p.c. – umorzył postępowanie w sprawie co do cofniętej części pozwu.

W przedmiocie kosztów postępowania Sąd Okręgowy orzekł na mocy art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2002 r., nr 163, poz. 1349, z późn. zm.) stosownie do wyniku sprawy. Na powyższe koszty składają się opłata od pozwu w kwocie 100.000 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.200 zł i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Zarządzenie :

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda i pozwanego
2. kal: 2 tygodnie